

PREVENTURE sekkumise mõju hinnanud teadusliku tõendusmaterjali kokkuvõte

Tõendatuse astme hinnang						
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi tarvitamine (ingl drinking) " <i>Drinking status was determined by asking students the frequency and quantity of drinking in the past 6 months using two 6-point scales ("never" to "daily or almost daily" or "I have never had a full drink" to "10 or more on one occasion").</i> "						
1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, mitme uuritava andmete põhjal uuringu tulemused on arvutatud. Artiklis on öeldud, et nn sekkumiskoolides sai sekkumise 574 HR õpilast, samas selgub artikli tabelist 1, et uuringusse kaasati nn sekkumiskoolides 588 HR õpilast ja 752 LR õpilast ning nn kontrollkoolides 437 HR õpilast ja 516 LR õpilast. Kokku teeb see 2293 õpilast. Artikli teesides on aga öeldud, et uuringusse kaasati 1210 HR ja 1433 LR õpilast, mis teeb kokku 2643 õpilast.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	<p>2007. aastal saadeti uuringuinfo uuringukeskuse naabruses (Londonis) 18 linnaosa kõikidesse keskkoolidesse (ingl <i>secondary schools</i>) ning kaasati 21 esimest huvi üles näidanud kooli (14%). Koolid (ühe erandiga) riigikoolid ja nii tihedalt asustatud vaesamatest piirkondadest kui eeslinnadest.</p> <p>Kaasati kõik 9. klassi õpilased, kellelt ja kelle vanemailt saadi nõusolek. Osalejate keskmine vanus 13,7 (SD 0,33) aastat, etniliselt mitmekesine (42% ingl <i>white European</i>, mis vastab Londoni noorte etnilisele kooslusele). Noored täitsid küsitluse <i>Substance Use Risk Profile Scale</i> (SURPS) ning jagati vastavalt küsimustiku neljale alaskaalale: ärevustundlikkus (ingl <i>anxiety sensitivity</i>), lootusetusetunne (ingl <i>hopelessness</i>) impulsiivsus (ingl <i>impulsivity</i>) ja elamusteotsimine (ingl <i>sensation seeking</i>) alusel väikse ja suure riskiga noorteks. Need õpilased, kes said tulemuse 1 standardhälbe (ingl <i>standard deviation, SD</i>) võrra üle oma kooli keskmise, kuulusid suure vastava riskiga (ingl <i>high risk, HR</i>) rühma ning ülejäänud väikse riski (ingl <i>low risk, LR</i>) rühma.</p> <p>Koolid jagati nn sekkumis- ja kontrollkoolideks. Sekkumiseks oli PREVENTURE. Omavahel võrreldi nii LR kui HR noori (nii riskirühmade kui sekkumis- ja kontrollkoolide vahel), aga sekkumise mõju peamisi näitajaid hinnates võrreldi HR noori sekkumis- ja kontrollkoolides.</p> <p>Nn sekkumiskoolides: Preventure sekkumise viisid läbi spetsiaalse väljaõppe saanud ja hindamise läbinud sama kooli õpetajad (ingl <i>trial facilitators</i>). Sekkumist toetasid kirjalikud materjalid nii läbivijale kui osalejale. Igas koolis viidi HR noortel läbi 4 erinevat sekkumist -- iga sekkumine keskendus vaid ühele neljast võimalikust riskitegurist. Sekkumiseks oli kaks 90-minutilist grupisessiooni. Iga suure riskiga õpilane sai ühe sekkumise. Nn kontrollkoolides: HR õpilasi käsitleti tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale. Tulemusi hinnati 6., 12., 18. ja 24. kuul.</p>				mõõdukas	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast
	Artiklis on selgelt öeldud vaid seda, et nn sekkumiskoolides sai sekkumise 574 HR õpilast. Täpsed andmed, mitme uuritava andmetele tuginedes tulemusnäitaja arvutati, puuduvad.	Täpsed andmed puuduvad.	Uuringu lõpuks (24. kuul) selgus, et kogu uuringu vältel oli nn sekkumiskoolides HR õpilaste alkoholitarvitamise šanss 29% väiksem võrreldes HR õpilastega nn kontrollkoolides [šansside suhe, ingl <i>odds ratio</i> , OR = 0,71, 95% usaldusvahemik (ingl <i>confidence interval, CI</i>) = 0,51-0,99, P = 0,046]. Veel selgus, et nn sekkumiskoolides vähenes HR õpilaste poolt tarvitav alkoholikogus statistiliselt oluliselt enam kui HR õpilastel nn kontrollkoolides.	n/a		

"Treatment fidelity and adherence ratings for this trial are described in a previous publication by O'Leary-Barrett et al.21"

21. O'Leary-Barrett M, Mackie CJ, Castellanos-Ryan N, Al-Khudhairy N, Conrod PJ. Personality-targeted interventions delay uptake of drinking and decrease risk of alcohol-related problems when delivered by teachers. *J Am Acad Child Adol Psychiatry*. 2010;49(9):954-963.

Minu kirjete loetelus nr 26.

Artikli teesidest tulemuste info -- kas miskit lisada tabelisse:
Two-part latent growth models indicated long-term effects of the intervention on drinking rates ($\beta = -0.320$, $SE = 0.145$, $P = .03$) and binge drinking rates ($\beta = -0.400$, $SE=0.179$, $P=.03$) and growth in binge drinking ($\beta = -0.716$, $SE=0.274$, $P=.009$) and problem drinking ($\beta = -0.452$, $SE=0.193$, $P=.02$) for HR youth. The HR youth were also found to benefit from the interventions during the 24-month follow-up on drinking quantity ($\beta = -0.098$, $SE = 0.047$, $P = .04$), growth in drinking quantity ($\beta = -0.176$, $SE = 0.073$, $P = .02$), and growth in binge drinking frequency ($\beta = -0.183$, $SE=0.092$, $P=.047$). Some herd effects in LR youth were observed, specifically on drinking rates ($\beta = -0.259$, $SE=0.132$, $P=.049$) and growth of binge drinking ($\beta = -0.244$, $SE=0.073$, $P=.001$), during the 24-month follow-up.

Tõendatuse astme hinnang						
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi tarvitamine (ingl drinking <i>alcohol</i>), sh tarvitajate osakaal ning kogus ja sagedus (ingl <i>quantity by frequency</i>)						
1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preventure) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl cluster randomized controlled trial)	väga suur (h)	väike	väike	suur (i)	puuduvad

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/mõõdukas/madal/väga madal	
1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preventure) nime all	Uuringusse kaasati 21 Londoni kooli ja neist 9. klassi õpilased. Kaks kooli arvati välja uuringust välja (tõenäoliselt pärast randomiseerimist) ja veel üks arvati hiljem analüüsist välja. Lõpuks osales uuringus 1159 suure riskiga (ingl <i>high risk</i> , HR) ning neist sai nn sekkumiskoolides Preventure sekkumise 699 õpilast. HR õpilaseks loeti õpilane, kes sai SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemus 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulus seega suure vastava riskiga (HR) rühma. Sekkumise viisid läbi spetsiaalse väljaõppe saanud koolitöötajad (põhi-läbiviija ja abiline, kokku 4 inimest). Toimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal. Kontrollkoolide õpilasi ja nn sekkumiskoolide LR õpilasi käsitleti tavapärasel moel ehk neile pakuti samateemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale. Tulemusi hinnati 6. kuul.				väga madal	Siin koos esitatud kaks neljast tulemusnäitajast
	n = 696, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	n = 463, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	Sekkumise mõjul vähenes autorite sõnul oluliselt tõenäosus 6. kuu möödumisel alkoholi tarvitada (täpsemalt seda raporteerida) -- kontrollrühma õpilastel oli see tõenäosus 1,7 korda suurem kui sekkumiserühmas (OR = 0,6). Samuti oli sekkumiserühmas 6. kuul oluliselt väiksem alkoholarvitamise sageduse ja kogus (QF) -- $\beta = -0,18$.	n/a		

Tõendatuse astme hinnang						
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/ väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi tarvitamine (ingl alcohol use)						
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	koondanalüüs (mitte aga süsteemiline ülevaade ja metaanalüüs)	n/a	n/a	n/a	n/a	Kolme UK Preventure Trial uuringu kvaliteeti ehk neist pärineva teadusliku tõendusmaterjali tõendatuse astet seda koondanalüüsi (ei saa metaanalüüsiks nimetada) tehes hinnatud ei ole. Käesolevas tabelis Conrod 2011 uuringu andmeid eraldi esitatud ei ole, sest seda tõendusmaterjali hulka ei kaasatud, Conrod 2010 ja Conrod 2008 kvaliteedi hinnangud on esitatud vastavate üksikuuringute juures. Koondanalüüsi (sh sellesse kaasatud andmete) kvaliteeti Conrod 2016 artikli põhjal hinnata võimalik ei ole.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
3 (Conrod 2016) Kokkuvõte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	n = 190	Sekkumise mõju alkoholi tarvitamisele 6. kuul -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen d alusel -- 0,22 (0,00 kuni 0,43), mis sisuliselt tähendab olematut kuni väikest mõju (a)	Sekkumise mõju alkoholi tarvitamisele 6. kuul -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen d alusel -- 0,22 (0,00 kuni 0,43), mis sisuliselt tähendab olematut kuni väikest mõju (a)	n/a	ei ole hinnatud (Kui siiski hinnata, siis oleks väga madal, sest artiklis pole esitatud piisavalt andmeid hinnangu andmiseks ning andmete puudumisel tekib ebakindlus)	Uuringu(te)s esmane tulemusnäitaja, tegelikult üks esmastest

Tõendatuse astme hinnang							
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad	
alkoholi tarvitamine (ingl <i>alcohol use</i>): sagedus							
1 (Newton 2016)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike/suur/väga suur	puuduvad	
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Newton 2016)	Uuringusse kaasati 2012. aastal 14 Austraalia kooli (nii sekkumis- kui kontrollrühma 7 kooli) ja neist kokku 438 8. klassi õpilast keskmise vanusega 13,4 aastat (SD = 0,47), kes said SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulusid seega suure vastava riskiga (HR) rühma. Kui õpilane sai HR tulemuse mitmes alajaotuses, määrati ta sellesse käitumusliku sekkumise rühma, mille risk tal suurim oli. Uuritavad jagati juhuslikkuse alusel sekkumis- ja kontrollrühma. Sekkumise viisid läbi spetsiaalse väljaõppe saanud kliinilised psühholoogid (2 inimest) ja nende abilised (vähemalt bakalaureusekraadiga psühholoogias, 3 inimest). Toimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal. Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale. Tulemusi hinnati 6., 12., 24. ja 36. kuul.					kõrge	Üks kolmest esmasest tulemusnäitajast
	= 202	n = 236	Sekkumisrühmas suurenes alkoholitarvitamise tõenäosus aja (36 kuud) jooksul oluliselt vähem kui kontrollrühmas [b = -0,225 (SE = 0,061), p < 0,001].		n/a		

Tõendatuse astme hinnang						
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi tarvitamine (ingl <i>alcohol use</i>): kogus ja sagedus						
1 (Conrod 2008) Sekkumisest rääkides ei kasutata Preventure (ega ka Adventure) nimetust	juhuslikustatud kontrolluuring	suur(c)	väike	väike	väga suur (d)	puuduvad

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2008) Sekkumisest rääkides ei kasutata Preventure (ega ka Adventure) nimetust	<p>Uuringuinfo anti Londonis 13 keskkoolile 10s Londoni piirkonnas. Kaasati 368 9.-10. klassi õpilast keskmise vanusega 14 aastat, kes said SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulusid seega suure vastava riskiga (HR) rühma. Kui õpilane sai HR tulemuse mitmes alajaotuses, määrati ta sellesse käitumusliku sekkumise rühma, mille risk tal suurim oli. Uuritavad jagati juhuslikkuse alusel sekkumis- ja kontrollrühma. Analüüsist jäeti välja 20 mitteusaldusväärseid vastuseid andnud uuritava andmed.</p> <p>Sekkumise viisid läbi kvalifitseeritud nõustajad ja nende abilised (ingl <i>cofacilitators, Master-level research assistants</i>). Toimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal.</p> <p>Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale.</p> <p>Tulemusi hinnati 6. ja 12. kuul.</p>				väga madal	Üks kahest huvi pakkunud tulemusnäitajast
	<p>Sekkumisrühma kaasati 199 uuritavat, kellest 6. kuul oli uuringus 165 ja 12. kuul 151. Analüüsist jäeti välja kokku 20 mitteusaldusväärseid vastuseid andnud uuritava andmed ehk kokku kaasati analüüsi 348 uuritava andmed, kuid ei ole öeldud, mitu neist kuulus sekkimisrühma.</p>	<p>Võrdlusrühma kaasati 169 uuritavat, kellest 6. kuul oli uuringus 137 ja 12. kuul 132. Analüüsist jäeti välja kokku 20 mitteusaldusväärseid vastuseid andnud uuritava andmed ehk kokku kaasati analüüsi 348 uuritava andmed, kuid ei ole öeldud mitu neist kuulus kontrollrühma.</p>	<p>Autorite sõnul suurenes alkoholtarvitamine 6. kuuks suurenes sekkumisrühmas vähem kui kontrollrühmas, kuid objektiivsetest andmetest toetab seda väidet selgelt vaid info, et ühes sekkumisrühmas (SS) oli õpilaste alkoholtarvitamise tõenäosus viimase 6 kuu jooksul 61% väiksem kui kontrollrühmas (OR = 0,61). Selgus, et alkoholi tarvitamisel mängib olulist rolli alkoholtarvitamine uuringusse kaasamise ajal, kuid sekkumise mõju algselt tarvitajatel ja mittetarvitajatel eraldi ei hinnatud.</p>	n/a		

	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
Uuringute arv ja viide allika(te)le	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad	
alkoholi tarvitamine (ingl alcohol use) -- ühe kuu levimus 12. kuul: "In the past four weeks, did you drink any alcoholic bevera(s)?" ja sagedus							
1 (Lammers 2015)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl cluster randomized controlled trial)	väike(e)	väike	väike	väike	puuduvad	
	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Lammers 2015)	Hollandis (üle riigi) kõigest 405st riiklikust keskkoolist juhuvalikuga saadud 100st koolist vastas uuringusse kaasamise kriteeriumitele (vähemalt 600 õpilast, vähemalt 25% immigrant-päritolu, kool ei paku eriharidust) 60 kooli ning neist oli nõus osalema 15, millest sekkumiseks valiti juhulikkuse alusel 7 kooli ja kontrollrühma 8 kooli. Kaasatavad õpilased pidid SURPS alusel olema HR, elus tarvitanud vähemalt ühe klaasi alkoholi ning nii õpilane ise kui vanem andma informeeritud nõusoleku. Uuringus osales 699 õpilast. Sekkumise viisid läbi kvalifitseeritud nõustaja (ingl <i>qualified counsellor</i>) ja tema abiline (ingl <i>co-facilitator</i>). Kontrollrühm mingit sekkumist ei saanud.					kõrge	esmane tulemusnäitaja
	n = 343	n = 356	Alkoholi tarvitamine ei olnud 12. kuul uuringurühmade vahel statistiliselt oluliselt erinev -- sekkumisrühmas 53,9% ja kontrollrühmas 61,5% (OR = 0,99, 95% CI 0,86--1,14). Samuti ei olnud oluliselt erinev ka alkoholitavitamise sagedus (vastavalt 45,2% ja 51,4%).		n/a		

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi tarvitamine alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl <i>binge drinking</i>): " <i>Binge drinking was assessed by asking students the frequency at which they had consumed 5 or more alcoholic beverages (≥ 4 for girls) on one occasion in the past 6 months on the same 6-point frequency scale (never to daily or almost daily).</i> "						
1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, mitme uuritava andmete põhjal uuringu tulemused on arvatud. Artiklis on öeldud, et nn sekkumiskoolides sai sekkumise 574 HR õpilast, samas selgub artikli tabelist 1, et uuringusse kaasati nn sekkumiskoolides 588 HR õpilast ja 752 LR õpilast ning nn kontrollkoolides 437 HR õpilast ja 516 LR õpilast. Kokku teeb see 2293 õpilast. Artikli teesides on aga öeldud, et uuringusse kaasati 1210 HR ja 1433 LR õpilast, mis teeb kokku 2643 õpilast.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	Täpsed andmed puuduvad.	Täpsed andmed puuduvad.	Uuringu lõpuks (24. kuul) selgus, et kogu uuringu vältel vähenes nn sekkumiskoolides HR õpilaste episoodilise ohustava alkoholitarvitamise (raporteerimise) šanss 43% võrreldes HR õpilastega nn kontrollkoolides (OR = 0,57, 95% CI = 0,41-0,80, P < 0,001). Veel selgus, et nn sekkumiskoolides oli sekkumine HR õpilastel seotud episoodilise ohustava alkoholitarvitamise sageduse väljakujunemise (tekke) aeglustumisega, kuid LR õpilastel mitte.	n/a	mõõdukas	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast

	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
Uuringute arv ja viide allika(te)le	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad

alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl *binge drinking*)

1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preveture) nime all	klasteritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl cluster randomized controlled trial)	väga suur(h)	väike	väike	suur (i)	puuduvad
---	--	--------------	-------	-------	----------	----------

	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preveture) nime all	n = 696, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	n = 463, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	Sekkumise mõjul oli neist õpilastest, kes uuringusse kaasamisel olid alkoholi tarvitajad (tarvitanud) autorite sõnul kontrollrühmas 6. kuul 2,2 korda suurem alkoholi episoodilise ohustava tarvitamise tõenäosus kui sekkumisrühmas (OR = 0,45).		n/a	väga madal	Üks neljast tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl <i>binge drinking</i>)						
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	koondanalüüs (mitte aga süstemaatiline ülevaade ja metaanalüüs)	n/a	n/a	n/a	n/a	Kolme UK Preventure Trial uuringu kvaliteeti ehk neist pärineva teadusliku tõendusmaterjali tõendatuse astet seda koondanalüüsi (ei saa metaanalüüsiks nimetada) tehes hinnatud ei ole. Käesolevas tabelis Conrod 2011 uuringu andmeid eraldi esitatud ei ole, sest seda tõendusmaterjali hulka ei kaasatud, Conrod 2010 ja Conrod 2008 kvaliteedi hinnangud on esitatud vastavate üksikuuringute juures. Koondanalüüsi (sh sellesse kaasatud andmete) kvaliteeti Conrod 2016 artikli põhjal hinnata võimalik ei ole.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringu Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	n = 190	n = 190	Sekkumise mõju alkoholi episoodilisele ohustavale tarvitamisele 6. kuul -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen'i d alusel -- 0,21 (0,00 kuni 0,42), mis sisuliselt tähendab olematut kuni väikest mõju. (a)	n/a	Ei ole hinnatud (Kui siiski hinnata, siis oleks väga madal, sest artiklis pole esitatud piisavalt andmeid hinnangu andmiseks ning andmete puudumisel tekib ebakindlus)	Uuringu(te)s esmane tulemusnäitaja, tegelikult üks esmastest

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl <i>binge drinking</i>): "...how often they consumed five or more alcoholic beverages (more than four for girls) on one occasion in the past 6 months."						
1 (Conrod 2008) Sekkumisest rääkides ei kasutata Preventure (ega ka Adventure) nimetust	juhuslikustatud kontrolluuring	suur(c)	väike	väike	väike	Sekkumisrühma kaasati 199 uuritavat, kellest 6. kuul oli uuringus 165 ja 12. kuul 151. Kontrollrühma kaasati 169 uuritavat, kellest 6. kuul oli uuringus 137 ja 12. kuul 132. Analüüsist jäeti välja kokku 20 mitteusaldusväärseid vastuseid andnud uuritava andmed ehk kokku kaasati analüüsi 348 uuritava andmed, kuid ei ole öeldud, mitu neist kuulus sekkimisrühma. Selle tulemusnäitaja hindamisel kaasati analüüsi vaid need õpilased, kes uuringu alguses olid raporteerinud, et tarvitavad alkoholi. Kui palju neid kummaski uuringurühmas oli ja kui paljud neist analüüsi kaasati, ei ole üheselt selge.

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2008) Sekkumisest rääkides ei kasutata Preventure (ega ka Adventure) nimetust	Ei ole üheselt selge.	Ei ole üheselt selge.	<p>Sekkumisrühma õpilastel oli 6. kuul 41% väiksem alkoholi episoodilise ohustava tarvitamise tõenäosus kui kontrollrühma õpilastel -- alkoholi tarvitas sel viisil 41,1% sekkumisrühma uuritavatest ning 64,6% kontrollrühma õpilastest [X2 (1, N = 190) = 9,87, p = 0,001, phi = 0,23, raviparemuse arv, ingl <i>Number Needed to Treat</i>, NNT = 4,3).</p> <p>Täiendav, kuid meie jaoks kaudne info (sest SS vaid üks riskialajaotus neljast): Sekkumine osutus tulemuslikuks eelkõige SS sekkumisrühma kuulunud õpilastel. Nendest seas oli sekkumisrühma õpilastel episoodilise ohustava tarvitamise tõenäosus 6. kuul 45% väiksem (OR = 0,45) ja 12. kuul 50% väiksem (OR = 0,50) kui kontrollrühma õpilastel (p = 0,001, phi = 0,49, NNT = 2,0).</p>	n/a	madal	Üks kahest huvi pakkunud tulemusnäitajas t.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl <i>binge drinking</i>) viimase kuu aja jooksul: " <i>How many times have you had five or more drinks on one occasion, during the past four weeks?</i> ", with the answer recoded as 'none' or '1 or more'."						
1 (Lammers 2015)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike(e)	väike	väike	väike	puuduvad

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ möödukas/ madal/väga madal	
1 (Lammers 2015)	n = 343	n =356	<p>Episoodilise ohustava tarvitamise osakaal ei olnud 12. kuul uuringurühmade vahel statistiliselt oluliselt erinev -- sekkumisrühmas 42,9% ja kontrollrühmas 49,2% (OR = 1,05, 95% CI 0,99--1,11]. Kuigi autorite sõnul näitas <i>post-hoc</i> analüüs sekkumise olulist mõju episoodilise ohustava alkoholarvitamise väljakujunemisele (ingl <i>development</i>) ($\beta = -0,16$, $P = 0,05$) ja episoodilise ohustava alkoholarvitamise sagedusele ($\beta = -0,14$, $P = 0,05$), oli mõlemal juhul p-väärtus täpselt 0,05, mitte alla selle, mistõttu võib autorite järelduses, et tegemist on statistiliselt olulise mõjuga, kahelda.</p> <p>Lammers 2017 (mis kasutab sama uuringu tulemusi) artiklist lisandub eelnevale meie jaoks väga kaudne (vaid ühes riskialarühmast SS pärinev) info, et <i>post hoc</i> analüüs näitas sekkumise olulist mõju episoodilise ohustava alkoholarvitamise väljakujunemisele (ingl <i>development</i>) ($\beta = -0,19$, $p = 0,02$). Seda infot sekkumise soovitava mõju koondhinnangu andmisel ei arvestata.</p>	n/a	Kõrge	Esmane tulemusnäitaja

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholi episoodiline ohustav tarvitamise (ingl <i>binge drinking</i>) sagedus						
1 (Lammers 2015)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike(e)	väike	väike	väike	puuduvad

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Lammers 2015)	n =343	n =356	<p>Episoodilise ohustava tarvitamise osakaal ei olnud 12. kuul uuringurühmade vahel statistiliselt oluliselt erinev -- sekkumisrühmas 42,9% ja kontrollrühmas 46,0%.</p> <p>Lammers 2017 (mis kasutab sama uuringu tulemusi) artiklist lisandub eelnevale meie jaoks väga kaudne (vaid ühes riskialarühmast SS pärinev) info, et <i>post hoc</i> analüüs näitas sekkumise olulist mõju episoodilise ohustava alkoholitavitamise sagedusele ($\beta = -0,10$, $p = 0,03$). Seda infot sekkumise soovitava mõju koondhinnangu andmisel ei arvestata.</p>	n/a	kõrge	Teisene tulemusnäitaja

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kausus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur

alkoholi episoodiline ohustav tarvitamine (ingl *binge drinking*)

1 (Newton 2016)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	puuduvad
--------------------	--	-------	-------	-------	-------	----------

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju		Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Newton 2016)	n = 202	n = 236	Sekkumisrühmas suurenes alkoholi episoodilise ohustava tarvitamise tõenäosus aja (36 kuud) jooksul oluliselt vähem kui kontrollrühmas [b = -0,305 (SE = 0,096), p = 0,001].	n/a	kõrge	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad

probleeme põhjustav alkoholarvitamine (ingl *problem drinking*): "Severity of alcohol problems in the past 6 months was assessed using an abbreviated version of the Rutgers Alcohol Problem Index, based on the most frequently endorsed items by adolescents 14 to 16 years old living in London."

1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, mitme uuritava andmete põhjal uuringu tulemused on arvatatud. Artiklis on öeldud, et nn sekkumiskoolides sai sekkumise 574 HR õpilast, samas selgub artikli tabelist 1, et uuringusse kaasati nn sekkumiskoolides 588 HR õpilast ja 752 LR õpilast ning nn kontrollkoolides 437 HR õpilast ja 516 LR õpilast. Kokku teeb see 2293 õpilast. Artikli teesides on aga öeldud, et uuringusse kaasati 1210 HR ja 1433 LR õpilast, mis teeb kokku 2643 õpilast.
---	--	-------	-------	-------	-------	---

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	Täpsed andmed puuduvad.	Täpsed andmed puuduvad.	Uuringu lõpuks (24. kuul) selgus, et kogu uuringu vältel vähenes nn sekkumiskoolides HR õpilaste probleeme põhjustava alkoholarvitamise (raporteerimise) šanss 29% võrreldes HR õpilastega nn kontrollkoolides (OR = 0,71, 95% CI = 0,53-0,94, P = 0,02). Veel selgus, et nn sekkumiskoolides oli sekkumine HR õpilastel seotud alkoholarvitamise probleemide väljakujunemise (tekke) aeglustumisega, kuid LR õpilastel mitte.	n/a	mõõdukas	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholitarvitamisega seotud probleemid (ingl <i>drinking-related problems</i>)							
1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preveture) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väga suur(h)	väike	väike	suur(i)	puuduvad	
	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (O'Leary-Barrett 2010) Adventure (mitte Preveture) nime al	n = 696, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	n = 463, kuid neist arvati osa (ei ole täpselt selge, kui palju) analüüsist välja	Sekkumiserühma õpilastel oli r6. kuul väiksem tõenäosus raporteerida alkoholitarvitamisega seotud probleeme -- ($\beta = -0,15$, $R^2 = 0,29$). Ei ole üheselt selge, kas tegemist statistiliselt olulise erinevusega.		n/a	väga madal	Üks neljast tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur

probleeme põhjustav alkoholitarvitamine (ingl *problem drinking*)

1 (Lammers 2015)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike(e)	väike	väike	suur(i)	puuduvad
---------------------	--	----------	-------	-------	---------	----------

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Lammers 2015)	n = 343	n = 356	Probleeme põhjustava alkoholitarvitamise osakaal ei olnud 12. kuul uuringurühmade vahel statistiliselt oluliselt erinev -- sekkumisrühmas 37,0% ja kontrollrühmas 44,7% (OR = 1,05; 95% CI 0,94--1,18).	n/a	kõrge	teisene tulemusnäitaja

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
alkoholitarvitamisega seotud probleemid (ingl <i>drinking problems</i>)						
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	koondanalüüs (mitte aga süstemaatiline ülevaade ja metaanalüüs)	n/a	n/a	n/a	n/a	Kolme UK Preventure Trial uuringu kvaliteeti ehk neist pärineva teadusliku tõendusmaterjali tõendatuse astet seda koondanalüüsi (ei saa metaanalüüsiks nimetada) tehes hinnatud ei ole. Käesolevas tabelis Conrod 2011 uuringu andmeid eraldi esitatud ei ole, sest seda tõendusmaterjali hulka ei kaasatud, Conrod 2010 ja Conrod 2008 kvaliteedi hinnangud on esitatud vastavate üksikuuringute juures. Koondanalüüsi (sh sellesse kaasatud andmete) kvaliteeti Conrod 2016 artikli põhjal hinnata võimalik ei ole.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	n = 190	n = 157	Sekkumise mõju alkoholitarvitamisega seotud probleemidele 6. kuul ja 2. aasta -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen'i d alusel vastavalt 0,35 (0,00 kuni 0,42) ja 0,33 (0,12 kuni 0,54), mis sisuliselt tähendab vastavalt olematut (0,00) kuni väikest (0,42) ning väga väikest (0,12) kuni keskmist (0,54) mõju. (a)	n/a	ei ole hinnatud (Kui siiski hinnata, siis oleks väga madal, sest artiklis pole esitatud piisavalt andmeid hinnangu andmiseks ning andmete puudumisel tekib ebakindlus)	Uuringu(te)s esmane tulemusnäitaja, tegelikult üks esmastest

	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
Uuringute arv ja viide allika(te)le	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad

alkoholitarvitamisega seotud kahjud (ingl *alcohol-related harms*)

1 (Newton 2016)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	puuduvad
--------------------	--	-------	-------	-------	-------	----------

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Newton 2016)	n = 202	n = 236	Sekkumisrühmas suurenes alkoholitarvitamisega seotud kahjude tõenäosus aja (36 kuud) jooksul oluliselt vähem kui kontrollrühmas [b = -0,255 (SE = 0,096), p = 0,008].	n/a	kõrge	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajas t

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
ainete (ingl <i>drugs</i>) tarvitamise sagedus						
1 (Conrod 2010)	juhuslikustatud kontrolluuring	väike	väike	väike	väike	puuduvad

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2010)	<p>Uuringuinfo saadeti Londonis 24 riiklikku keskkooli (11 piirkonnas Londoni 33 piirkonnast), mis asusid uuringukeskuse naabruses. 9.-11. klasside õpilased v anuses 13-16 (mediaan 14) aastat.</p> <p>Uuringusse kaasati õpilased, kes said SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulusid seega suure vastava riskiga (HR) rühma. Kui õpilane sai HR tulemuse mitmes alajaotuses, määrati ta sellesse käitumusliku sekkumise rühma, mille risk tal suurim oli. Uuritavad jagati juhuslikkuse alusel sekkumis- ja kontrollrühma.</p> <p>PREVENTURE sekkumise viisid läbi spetsiaalselt palgatud psühholoogid-nõustajad (ingl <i>chartered counseling psychologists, MSc in counseling psychology</i>) või kogenud eripedagoogid (ingl <i>experienced special needs teachers, postgraduate diploma in education with specialization</i>) ja nende abilised (ingl <i>cofacilitators, masters-level research assistants</i>). TRoimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal. Mh mängiti läbi ja arutati reaalsest elust pärinevid situatsioone.</p> <p>Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale.</p> <p>Tulemusi hinnati 6., 12., 18. ja 24. kuul.</p>				kõrge	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajas t
	395/732 (304 uuritavat 395st uuringu alguses ainete mittetarvitajad)	337/732 (256 uuritavat 337st uuringu alguses ainete mittetarvitajad)	<p>Sekkumisrühmas oli ainete tarvitamise sageduse langus (võrreldes uuringu algusega) statistiliselt oluline nii 6. kuul ($P < 0,001$; $d = 0.50$) kui ka 24. kuul ($P = 0,001$; $d = 0.37$); kontrollrühmas ainete tarvitamine oluliselt ei muutunud.</p> <p>Sekkumise mõju erinevus uuringurühmade vahel (hinnatuna Cohen d'ga) oli keskmise suurusega (vahemik 0,2-0,5) nii 6., 18, kui 24. kuul ning väike 12. kuul (alla 0,2).</p>	n/a		

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad	
ainete tarvitamise sagedus (ingl drug use frequency)							
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	koondanalüüs (mitte aga süstemaatiline ülevalde ja metaanalüüs)	n/a	n/a	n/a	n/a	Sekkumise mõju kanepi ja kokaiini tarvitamisele 2. aastal -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen'i d alusel 0,16 (0,04 kuni 0,34) mis sisuliselt tähendab väikest mõju j 0,80 (0,94 kuni 1,17), mis tähendab suurt mõju. (a)	
	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/mõõdukas/ madal/väga madal	
3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	n = 190	n = 157	Sekkumise mõju kanepi ja kokaiini tarvitamisele 2. aastal -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen'i d alusel 0,16 (0,04 kuni 0,34) mis sisuliselt tähendab väikest mõju j 0,80 (0,94 kuni 1,17), mis tähendab suurt mõju. (a)		n/a	ei ole hinnatud (Kui siiski hinnata, siis oleks väga madal, sest artiklis pole esitatud piisavalt andmeid hinnangu andmiseks ning andmete puudumisel tekib ebakindlus)	Uuringu(te)s esmane tulemusnäitaja , tegelikult üks esmastest

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
	jhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad	
tarvitatavate ainete (ingl drugs) arv							
1 (Conrod 2010)	jhuslikustatud kontrolluuring	väike	väike	väike		puuduvad	
	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2010)	395/732 (304 uuritavat 395st uuringu alguses ainete mittetarvitajad)	337/732 (256 uuritavat 337st uuringu alguses ainete mittetarvitajad)	Sekkumisrühmas langes tarvitavate ainete arv (võrreldes uuringu algusega) statistiliselt olulisel määrl nii 6. kuuks ($P < 0,001$; $d = 0.67$) kui 24. kuuks ($P = 0,02$; $d = 0.60$). Samas kontrollrühmas suurenes tarvitavate ainete arv uuring jooksul statistiliselt olulisel määral -- 12. kuuks ($P = 0,03$; $d = 0,60$), 18. kuuks ($P = 0,02$; $d = 0,61$) ja 24. kuuks ($P = 0,049$; $d = 0,60$). Sekkumise mõju erinevust uuringurühmade vahel hinnati Cohen d'ga nii 12. ja 24. kuul ning see osutus väikseks (alla 0,2).		n/a	kõrge	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused	
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
ainete (ingl <i>drugs</i>), sh eraldi marihuaana, kokaiini jm ainete tarvitamise (sündmuse) tõenäosus, mida uurijad hindasid elulemusanalüüsis -- kas uuritavad püsisid 2 (uuringu)aasta jooksul ainete mittetarvitajaina (ingl <i>survival as a non-drug user over a 2-year period</i>)							
1 (Conrod 2010)	juhuslikustatud kontrolluuring	väike	väike	väike	väike	puuduvad	
	Uuritavate arv		Mõju		Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)		Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Conrod 2010)	304 ainete mittetarvitajat 395st sekkumisrühma kaasatud uuritavast / 560 (304 + 256 mittetarvitajat uuring alguses)	256 ainete mittetarvitajat 337st kontrollrühma kaasatud uuritavast / 560 (304 + 256 mittetarvitajat uuring alguses)	Elulemuse (logistiline regressioon-) analüüs näitas, et sekkumise mõjul vähenes 24. kuuks statistiliselt olulisel määral uuritavate šanss hakata kasutama kokaiini [$\beta = -1,4$; standardviga (ingl <i>robust standard error, SE</i>) = 0,4; $P < 0,001$; OR = 0,2; 95% CI 0,1-0,5) ning muid aineid ($\beta = -0,7$; robust SE = 0,3; $P = 0,03$; OR = 0,5; 95% CI 0,3-0,9), kuid mitte marihuaanat.		n/a	kõrge	Uuringu üks kolmest esmasest tulemusnäitajast

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad

ainete, täpsemalt kanepi ja kokaiini tarvitamine

3 (Conrod 2016) Kokkuvõtte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	koondanalüüs (mitte aga süstemaatiline ülevaade ja metaanalüüs)	n/a	n/a	n/a	n/a	Kolme UK Preventure Trial uuringu kvaliteeti ehk neist pärineva teadusliku tõendusmaterjali tõendatuse astet seda koondanalüüsi (ei saa metaanalüüsiks nimetada) tehes hinnatud ei ole. Käesolevas tabelis Conrod 2011 uuringu andmeid eraldi esitatud ei ole, sest seda tõendusmaterjali hulka ei kaasatud, Conrod 2010 ja Conrod 2008 kvaliteedi hinnangud on esitatud vastavate üksikuuringute juures. Koondanalüüsi (sh sellesse kaasatud andmete) kvaliteeti Conrod 2016 artikli põhjal hinnata võimalik ei ole.
--	---	-----	-----	-----	-----	---

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/mõõdukas/madal/väga madal	
3 (Conrod 2016) Kokkuvõte UK Preventure Trial tulemustest uuringute Conrod 2011, Conrod 2010 ja Conrod 2008 põhjal)	n=190	n=157	Sekkumise mõju kanepi ja kokaiini tarvitamisele 2. aastaks -- standarditud mõju (suurus) (ingl <i>standardized effect size</i>) Cohen'i d alusel vastavalt kanepil 0,16 (0,04 kuni 0,34) ja kokaiinil 0,80 (0,94 kuni 1,17), mis sisuliselt tähendab vastavalt väikest ja suurt mõju. (a) (b)	n/a	ei ole hinnatud (Kui siiski hinnata, siis oleks väga madal, sest artiklis pole esitatud piisavalt andmeid hinnangu andmiseks ning andmete puudumisel tekib ebakindlus)	Uuringu(te)s esmane tulemusnäitaja, tegelikult üks esmastest

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
marihuaana (kanepi) tarvitamine (sh tarvitamise sagedus) viimase 6 kuu jooksul						
1 (Mahu 2015)	juhuslikustatud kontrolluuring	väike	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, kas analüüsi kaasatute arv on uuringusse kaasatute arvust väiksem üksnes ebausaldusväärseid vastuseid (vastavalt küsimustikku "peidetud" nn kontrollküsimustele) andnud õpilaste väljaarvamise tõttu või ka muul põhjusel. Autorid ise raporteerivad, et puuduvad andmed imputeeriti.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Mahu 2015)	<p>Uuringuinfo saadeti 2007. aastal Londonis 148 keskkooli, neist osales 21 (linna 28st erinevast piirkonnast). Koolid jagati juhusliku valikuga nn sekkumis- ja kontrollkoolideks (vastavalt 12 ja 9 kooli). Uuringusse kaasati 2401 9. klassi õpilast vanuses keskmiselt 13,7 (SD 0,33) aastat.</p> <p>Uuringusse kaasati 1038 õpilast, kes said SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulusid seega suure vastava riskiga (HR) rühma.</p> <p>Sekkumise viisid läbi Preventure meeskonna poolt koolitud sama kooli töötajad. Toimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal. Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale.</p> <p>Tulemusi hinnati 6., 12., 18. ja 24. kuul.</p>				mõõdukas	Marihuaana (kanepi) tarvitamine oli esmane ja tarvitamise sagedus teisene tulemusnäitaja
	n = 595, analüüsi kaasatud pärast ebausaldusväärseid (kontrollküsimuste põhjal küsimustikus) vastuseid andnud õpilaste kõrvalejätmist 593 (kohandatud analüüsis 527).	n = 443, analüüsi kaasatud pärast ebausaldusväärseid (kontrollküsimuste põhjal küsimustikus) vastuseid andnud õpilaste kõrvalejätmist 442 (kohandatud analüüsis 403).	<p>Sekkumisrühmas oli 6. kuul kanepi kasutajaid 33% vähem kui kontrollrühmas -- OR = 0,67, P = 0.05, 95% CI = 0,45–1,0. Samuti oli autorite sõnul kanepi kasutamise sagedus sekkumisrühmas 12. ja 18. kuul oluliselt väiksem -- $\beta = -0,14$, $P \leq 0,05$, 95% CI = -0,6 to -0,01; $\beta = -0,12$, $P \leq 0,05$, 95% CI = -0.54 to 0.0), kuid seda tulemust edasine analüüs (ingl <i>two-part latent growth models</i>). Samas on kahe eelnimetatud tulemuse puhul tulemus piiripealne, mistõttu ei saa neid tulemusi statistiliselt oluliseks lugeda (kui p-väärtus = 0,05 ei ole saadud ümardamisega ehk pole tegelikult nt 0,0499999).</p> <p>Artikli aruteluosas tunnistavadka autorid ise, et selle uuringu tulemuste põhjal ei saa sekkumise mõju kogu HR rühmas oluliseks lugeda.</p> <p>Lisaks leidsid autorid alarühma-analüüsis, et SS riskirühmas lükkas sekkumine kanepi tarvitama hakkamist olulisel määral edasi -- OR = 0,25, $\beta = -0,833$, SE 0.342, P = 0,015).</p>	n/a		

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur

vaimse tervise probleemid., täpsemalt depression, ärevus, hüperaktiivsus ja käitumisprobleemid, kuritegelik käitumine

1 (Goossens 2016) Kasutatud Lammers 2015 ehk nn Preventure Hollandi uuringusse kaasatute andmeid -- sama valim, sekkumine jm korraldus.	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väike	väike	väike	väike	puuduvad
---	--	-------	-------	-------	-------	----------

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju		Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ möödukas/ madal/väga madal	
1 (Goossens 2016) Kasutatud Lammers 2015 ehk nn Preventure Hollandi uuringusse kaasatute andmeid -- sama valim, sekkumine jm korraldus.	n=343	n=356	Ühegi tulemusnäitaja osas HR õpilastel sekkumise statistiliselt olulist mõju ei ilmnunud. Negatiivse mõtlemise (ingl <i>negative thinking</i> , NT) alarühmas siiski nähti 12. kuul olulist mõju depressioonile: sekkumisrühmas oli depressioon (skaalal 0-60)keskmise näitaja 18,44 (SD 9,01) vs kontrollrühmas 15,48 (SD 6,94); kohandatud $\beta = 0,116$ (95 % CI 0,01--0,22), $P = 0,04$.	n/a	kõrge	Kõik vaimse tervise tulemusnäitajad üheväärsena üles loetud ehk oluliseks tunnistatud

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
vaimse tervise probleemid., täpsemalt depression, ärevus, hüperaktiivsus ja käitumisprobleemid						
1 (Newton 2020) Austraalia CAP-uuringus kogutud andmete pealt tehtud teisene analüüs.	2 x 2 klasteritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrollitud mitmefaktoriline ehk faktoriaalne uuring (ingl <i>2x2 cluster randomised controlled factorial design trial</i>)	suur(g)	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, miks/kuidas uuringusse kaasatud 947 õpilasest kaasati peamiste tulemusnäitajate hindamise (analüüsi) kokku 911 õpilast ning mitmetasemelistes mudelites (tulemusnäitajate kaupa) 692--693 õpilast.

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (Newton 2020) Austraalia CAP-uuringus kogutud andmete pealt tehtud teisene analüüs.	<p>Uuringusse kaasati 2012. aastal 26 Austraalia kooli, mis jagati juhuslikustatult järgmistesse uuringurühmadesse: sekkumine <i>Climate Schools</i> (n = 6), sekkumine <i>Preventure</i> (n = 7), kombineeritud sekkumine <i>Climate Schools + Preventure</i>, CAP (n = 6) ja tavakäsitlus (n = 7). 8. klassi õpilasi kaasati uuringusse kokku 947 (keskmine vanus 13.3 aastat). Preventure sekkumise said õpilased, kes said SURPS küsitluses vähemalt ühes alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise ja kuulusid seega suure vastava riskiga (HR) rühma. Kui õpilane sai HR tulemuse mitmes alajaotuses, määrati ta sellesse käitumusliku sekkumise rühma, mille risk tal suurim oli. Uuritavad jagati juhuslikkuse alusel sekkumis- ja kontrollrühma.</p> <p>Sekkumise viisid läbi kvalifitseeritud kliinilised psühholoogid ja nende abilised (vähemalt bakalaureusekraadiga psühholoogias). Toimus kaks 90-minutilist sessiooni, toeks sekkumismanuaal. Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti alkoholi jt ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale.</p> <p>Tulemusi hinnati 6., 12., 24. ja 36. kuul.</p>				madal	Kõik vaime tervise tulemusnäitajad üheväärsena üles loetud ehk oluliseks tunnistatud, kuid autorid ütlevad, et algselt oli selle uuringu esmaseks tulemusnäitajaks alkoholitarvitamine, mis tähendab, et see on sama valimi pealt tehtud teisene analüüs.
	Preventure uuringurühma kaasati: n = 202	Climate uuringurühma kaasati: n = 204 CAP uuringurühma kaasati: n = 269 Tavakäsitluse ehk nn kontrollrühma kaasati: n = 236	Uuringus huvi pakkunud vaime tervise tulemusnäitajate osas selgus, et kolme aasta jooksul vähenesid nn Preventure koolides (kas Preventure või CAP sekkumise raames) sekkumise saanutel olulisel määral ärevuse sümptomid (d = -0,27; 95% CI = -0.53 kuni -0,01; p < 0,05) ja autorite sõnul marginaalsel määral, kuid tegelikult mitteolulisel määral depressiooni sümptomid (d = -0,24; 95% CI = -0,49 kuni 0,01). Koosmõjude (ingl <i>interaction effects</i>) hindamisel selgus, et võrreldes tavakäsitlusega vähenesid Preventure (üksi) mõjul olulisel määral nii HR õpilaste käitumisprobleemid (d = -0,45; 95% CI -0.78 kuni -0,11; p < 0,05) kui hüperaktiivsuse sümptomid (d = -0.38; 95% CI -0,70 kuni -0,07), p < 0,05).	n/a		

Uuringute arv ja viide allika(te)le	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad
vaimse tervise probleemid., täpsemalt depression, ärevus, hüperaktiivsus ja käitumisprobleemid						
1 (O'Leary-Barrett 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	väga suur(j)	väike	väike	väike	Ei ole üheselt selge, kas analüüsi kaasatute arv on uuringusse kaasatute arvust väiksem üksnes ebausaldusväärseid vastuseid (vastavalt küsimustikku "peidetud" nn kontrollküsimustele) andnud õpilaste väljaarvamise tõttu või ka muul põhjusel. Autorid ise raporteerivad, et puuduvad andmed imputeeriti.

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	
1 (O'Leary-Barrett 2013) Adventure (mitte Preventure) nime all	<p>Uuringus osales Londonis 19 keskkooli. Koolid jagati juhusliku valikuga nn sekkumis- ja kontrollkoolideks (vastavalt 11 ja 8 kooli) Uuringusse kaasati 1 024 9. klassi 13--14-aastast õpilast vanuses keskmiselt 13,7 (SD 0,33) aastat. Õpilased jagati suure riskiga (HR) ja väikse riskiga (LR) õpilasteks SURPS küsitluse põhjal. HR õpilasega oli tegemist, kui ta sai vähemalt ühes küsimustiku alajaotuses tulemuse 1 SD võrra üle oma kooli keskmise.</p> <p>Sekkumise viisid läbi Preventure meeskonna poolt koolitud sama kooli töötajad (põhi-läbiviija ja abiline). Toimus kaks 90-minutilist sessiooni. Kontrollrühmas käsitleti õpilasi tavapärasel moel ehk neile pakuti ainete tarvitamise teemalist infot vastavalt riiklikule õppekavale.</p> <p>Tulemusi hinnati 6., 12., 18. ja 24. kuul.</p>				madal	Kõik uuringus hinnatud vaimse tervise näitajad olid tulemusnäitajatena võrdselt üles loetud
	n = 595, analüüsi kaasatud pärast ebausaldusväärseid (kontrollküsimuste põhjal küsimustikus) vastuseid andnud õpilaste kõrvalejätmist 593 (kohandatud analüüsis 527).	n = 443, analüüsi kaasatud pärast ebausaldusväärseid (kontrollküsimuste põhjal küsimustikus) vastuseid andnud õpilaste kõrvalejätmist 442 (kohandatud analüüsis 403).	Sekkumine vähendas olulisel määral 2 aasta jooksul õpilaste depressiooni ja ärevuse sümptomeid ning käitumisprobleeme ($p < 0,05$) -- sekkimiserühmas oli võrreldes kontrollrühmaga oluliselt väiksem depressioonisümptomite tekke tõenäosus -- OR = 0,74 (95% CI 0,58–0,96) ning käitumisprobleemide tekke tõenäosus -- OR = 0,9 (95% CI 0,65–0,96). Sekkumise mõju paanikahogude tekkele ei nähtud.	n/a		

	Uuringukavand	Nihke tõenäosus	Tõenduse ebakõla	Tõenduse kaudsus	Tõenduse ebatäpsus	Muud kaalutlused
Uuringute arv ja viide allika(te)le	juhuslikustatud kontrolluuring/ kohortuuring/ juhtkontrolluuring/ läbilõikeline uuring/ muu (täpsusta)	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	väike/suur/väga suur	kirjeldus või puuduvad

Preventure kulu-tulusus: kulu-tulu analüüs (ingl *cost benefit analysis, CBA*)

1 (Hanna 2019)	klastritena (koolide kaupa) juhuslikustatud kontrolluuring (ingl <i>cluster randomized controlled trial</i>)	n/a (f)	n/a	n/a	n/a	n/a
-------------------	--	---------	-----	-----	-----	-----

	Uuritavate arv		Mõju	Mõju	Tõendatuse aste	Tulemusnäitaja olulisus
Uuringute arv ja viide allika(te)le	Sekkumine	Võrdlus(-tegevus)	Suhteline (95% CI)	Absoluutne (95% CI)	kõrge/ mõõdukas/ madal/väga madal	

1 (Hanna 2019)	n/a	n/a	Kanadas tehti kulu-tulu analüüs. Kõigist Preventure teadusuuringutest pärineva info põhjal arvutati sekkumise keskmine mõju ainete tarvitamisele noorte seas -- alkoholarvitamisele oli see keskmiselt OR = 0,61 ja kanepitarvitamisele OR = 0,88. Samuti võeti arvesse aastail 2007--2014 Kanadas alkoholi- ja kanepitarvitamisega soetud kulud -- vastavalt \$171,43 ja \$10,89 inimese kohta aastas ning Preventure kasutuselevõtu ja käigushoidmisega (ingl <i>running</i>) kulud 10 aasta jooksul. Diskonteerimismäär sekkumise käigushoidmise perioodiks oli 3%. Kulutulu analüüs näitas, et iga sekkumisele kulutatud \$ (dollar) toob \$78.43 kasu.	n/a	n/a	Uuringu ainuke tulemusnäitaja
-------------------	-----	-----	--	-----	-----	-------------------------------

Allikad

- Conrod 2016: ülevaade -- sealt nopi mõne uuringu andmed: Conrod PJ. Personality-Targeted Interventions for Substance Use and Misuse. *Curr Addict Rep*. 2016;3(4):426-436. doi: 10.1007/s40429-016-0127-6. Epub 2016 Nov 4. PMID: 27909645; PMCID: PMC5110575.
- Conrod 2013: Conrod PJ, O'Leary-Barrett M, Newton N, Topper L, Castellanos-Ryan N, Mackie C, Girard A. Effectiveness of a selective, personality-targeted prevention program for adolescent alcohol use and misuse: a cluster randomized controlled trial. *JAMA Psychiatry*. 2013 Mar;70(3):334-42. doi: 10.1001/jamapsychiatry.2013.651. PMID: 23344135.
- Conrod 2011: Conrod PJ, Castellanos-Ryan N, Mackie C. Long-term effects of a personality-targeted intervention to reduce alcohol use in adolescents. *J Consult Clin Psychol*. 2011 Jun;79(3):296-306. doi: 10.1037/a0022997. PMID: 21500886.
- Conrod 2010: Conrod PJ, Castellanos-Ryan N, Strang J. Brief, personality-targeted coping skills interventions and survival as a non-drug user over a 2-year period during adolescence. *Arch Gen Psychiatry*. 2010 Jan;67(1):85-93. doi: 10.1001/archgenpsychiatry.2009.173. PMID: 20048226.
- Conrod 2008: Conrod PJ, Castellanos N, Mackie C. Personality-targeted interventions delay the growth of adolescent drinking and binge drinking. *J Child Psychol Psychiatry*. 2008 Feb;49(2):181-90. doi: 10.1111/j.1469-7610.2007.01826.x. PMID: 18211277
- Lammers 2015: Lammers J, Goossens F, Conrod P, Engels R, Wiers RW, Kleinjan M. Effectiveness of a selective intervention program targeting personality risk factors for alcohol misuse among young adolescents: results of a cluster randomized controlled trial. *Addiction*. 2015 Jul;110(7):1101-9. doi: 10.1111/add.12952. PMID: 25892544.
- Hanna 2019: Hanna SL et al. A cost benefit analysis of Preventure: effects on alcohol and cannabis use in Canada. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research* Volume 43, Issue S1. 2019 May 23. Collections: 42nd Annual Scientific Meeting of the Research Society on Alcoholism, June 22–26, 2019 — Minneapolis, Minnesota.
- Goossens 2016: Goossens FX, Lammers J, Onrust SA, Conrod PJ, de Castro BO, Monshouwer K. Effectiveness of a brief school-based intervention on depression, anxiety, hyperactivity, and delinquency: a cluster randomized controlled trial. *Eur Child Adolesc Psychiatry*. 2016 Jun;25(6):639-48. doi: 10.1007/s00787-015-0781-6. Epub 2015 Oct 12. PMID: 26459316.
- Mahu 2015: Mahu IT, Doucet C, O'Leary-Barrett M, Conrod PJ. Can cannabis use be prevented by targeting personality risk in schools? Twenty-four-month outcome of the adventure trial on cannabis use: a cluster-randomized controlled trial. *Addiction*. 2015 Oct;110(10):1625-33. doi: 10.1111/add.12991. Epub 2015 Jul 14. PMID: 26011508; PMCID: PMC5034824.
- Newton 2016: Newton NC, Conrod PJ, Slade T, Carragher N, Champion KE, Barrett EL, Kelly EV, Nair NK, Stapinski L, Teesson M. The long-term effectiveness of a selective, personality-targeted prevention program in reducing alcohol use and related harms: a cluster randomized controlled trial. *J Child Psychol Psychiatry*. 2016 Sep;57(9):1056-65. doi: 10.1111/jcpp.12558. Epub 2016 Apr 19. PMID: 27090500.
- Newton 2020: Newton NC, Stapinski L, Teesson M, Slade T, Champion KE, Barrett EL, Birrell L, Kelly E, Mather M, Conrod PJ. Evaluating the differential effectiveness of social influence and personality-targeted alcohol prevention on mental health outcomes among high-risk youth: A novel cluster randomised controlled factorial design trial. *Aust N Z J Psychiatry*. 2020 Mar;54(3):259-271. doi: 10.1177/0004867419877948. Epub 2019 Sep 27. PMID: 31561712.
- O'Leary-Barrett 2013: O'Leary-Barrett M, Topper L, Al-Khudhairy N, Pihl RO, Castellanos-Ryan N, Mackie CJ, Conrod PJ. Two-year impact of personality-targeted, teacher-delivered interventions on youth internalizing and externalizing problems: a cluster-randomized trial. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2013 Sep;52(9):911-20. doi: 10.1016/j.jaac.2013.05.020. Epub 2013 Jul 31. PMID: 23972693.
- O'Leary-Barrett 2010: O'Leary-Barrett M, Mackie CJ, Castellanos-Ryan N, Al-Khudhairy N, Conrod PJ. Personality-targeted interventions delay uptake of drinking and decrease risk of alcohol-related problems when delivered by teachers. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2010 Sep;49(9):954-963.e1. doi: 10.1016/j.jaac.2010.04.011. Epub 2010 Jul 31. PMID: 20732631.

Kommentaariid

(a) Artikli autorid ütlevad sekkumise mõju hindamise kohta: "All effect sizes are presented as d and calculated from betas or from means and standard deviations as presented in published manuscripts. All effect sizes (d) were calculated using the procedure and effect size calculator described by Wilson (Practical Meta-Analysis Effect Size Calculator, David B. Wilson, Ph.D., George Mason University; <http://www.campbellcollaboration.org/escalc/html/EffectSizeCalculator-SMD16.php>). Cohed d (standarditud keskmiste erinevuse) väärtuse 0,2 korral loetakse (sekkumise) mõju väikseks, 0,5 korral keskmiseks ja 0,8 korral suureks.

(b) Kahtlusi tekitab ehk usaldusväärtus ei ole kokaiinil tarvitamist puudutav tulemus, sest vahemik 0,94 kuni 1,17 ei hõlma punkthinnangut 0,80.

(c) Kokku jäeti mitteusaldusväärtuste vastuste andmise tõttu analüüsist välja 20 uuritava andmed (368st), kuid ei ole öeldud, kui palju väljajäetuid kuulus sekkumis- ja kui palju kontrollrühma. Kui enamik väljajäetuid kuulus ühte uuringurühma, võis see tekitada nihke.

(d) Uuringutulemuse (OR) punkthinnangule ei ole esitatud usaldusvahemikku, mistõttu ei saa hinnata, kas erinevus uuringurühmade vahel on statistiliselt oluline.

(e) Ehkki koolide (kui klastrite) randomiseerimine tõi kaasa uuritavate teatud tunnuste ebaühtlase jaotuse sekkumis- ja kontrollrühmas, kompenseeriti seda statistilise analüüsi käigus.

(f) Allikaks konverentsiteesid, kus infot uuringu kvaliteedi (ehk uuringutulemuste kui tõendusmaterjali tõendatuse astme) hindamiseks ja käesolevas tabelis kasutatud formaadis esitamiseks ei ole.

(g) Koolide kaupa uuringurühmadesse jagamine tõi kaasa teatud tunnuste erinevused uuringurühmades. Ei ole kindel, kuivõrd väljalangemise analüüsil nähtud mitte kuigi olulised erinevused väljalangejate ja uuringus lõpuni püsinute vahel välistavad nihke tekke võimaluse. Autorid ei maini puuduvate tulemuste imputeerimist vm statistilise analüüsi käigus kasutatavaid võtteid tekkida võinud nihke kompenseerimiseks.

(h) Jääb mulje, kuigi ei ole üheselt selge, et 2 kooli, mis uuringust välja arvati, arvati välja pärast randomiseerimist, mis n-ö katkestab randomiseerimise ahela. Lisaks arvati hiljem veel üks kool analüüsist välja.

(i) Tulemuse täpsust ei ole võimalik hinnata, sest see on esitatud üksnes punkthinnanguna (ilma usaldusvahemikuta).

(j) Uuringust jäeti välja üks kool ja lahkus üks kool. Jääb mulje, et see toimus pärast koolide randomiseerimist uuringurühmadesse ja seetõttu n-ö katkes randomiseerimise ahel. Osalejad sekkumis- ja kontrollrühmas erinesid üksteisest mitmete oluliste tunnuste poolest.

